

Algemene Gedragscode Paardensport Vlaanderen

De onderstaande gedragsregels draaien rond kernwaarden die Paardensport Vlaanderen hoog in het vaandel draagt, zoals respect, integriteit, loyautéit, discretie, veiligheid, professionaliteit, verantwoordelijkheid en fair-play. Paardensport Vlaanderen wenst met volgende gedragsregels te verduidelijken welk gedrag wenselijk is en welk gedrag afgekeurd wordt. De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van de sporter en het algemeen welzijn van de paarden en pony's dienen hierbij steeds te worden gerespecteerd.

Deze gedragscode bevat algemene gedragsregels die door iedereen, die betrokken is bij Paardensport Vlaanderen, dienen te worden gerespecteerd. De gedragscode is eveneens van toepassing op niet-leden die op enige wijze betrokken zijn bij de werking van Paardensport Vlaanderen. Het is hiernaast mogelijk dat afzonderlijke gedragscodes bestaan, specifiek gericht op bepaalde doelgroepen, zoals officials, bestuurs- en commissieleden van Paardensport Vlaanderen en examinatoren.

Elke overtreding van de gedragscode kan ook tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Dit betekent dat de persoon in kwestie bijvoorbeeld kan ontzet worden uit zijn functie, of uitgesloten kan worden van de sportorganisatie of van activiteiten die door Paardensport Vlaanderen georganiseerd worden.

Deze gedragscode werd opgesteld, rekening houdend met de Panathlonverklaring en het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, alsook met *good practices* van expertenorganisaties zoals ICES en Sensoa.

I. PERSONEEL TOEPASSINGSGBIED

Onderstaande personen vallen zeker onder deze algemene gedragscode. Deze opsomming is niet-limitatief.

- **Clubbestuurders:** iedere persoon die een mandaat of verantwoordelijkheid opneemt binnen de werking van een bij Paardensport Vlaanderen aangesloten club.
- **Sportbegeleiders:** iedere persoon die een bepaald gezag uitoefent in de sportcontext. Vallen onder meer onder deze definitie: trainers, grooms, docenten, chefs d'équipe, ...
- **Officials:** iedere persoon die sportieve beslissingen neemt ten aanzien van sporters. Vallen onder meer onder deze definitie: juryleden, sportassistenten, wedstrijdsecretariaatsmedewerkers, examinatoren, ...

- Sporters: ieder die aangesloten is bij Paardensport Vlaanderen en de paardensport in de ruimste zin van het woord beoefent.

II. ENKELE ALGEMEEN GELDENDE PRINCIPES BIJ DE ORGANISATIE EN BEOEFENING VAN DE SPORT

- De paardensport wordt georganiseerd en beoefend op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het welzijn van het paard ('Welfare of the horse') en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overall.
- Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan minderjarigen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd.
- Sportiviteit, respect en fair-play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van andere sporters, trainers, officials en supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Regels en reglementen zijn door iedereen gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, corruptie, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is vanzelfsprekend uit den boze. Eenieder dient hiertoe zijn steentje bij te dragen en de verantwoordelijkheid te nemen bij het zien/horen van zaken die in strijd zijn met deze gedragscode.
- De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's. Ook paarden dienen deze bescherming te genieten.
- Men zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving voor zichzelf, voor de dieren en voor anderen. Iedereen creëert een omgeving en een sfeer, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en eenieder zich houdt aan de veiligheidsvoorschriften. Men is open en alert voor waarschuwingssignalen op dit vlak en aarzelt niet om signalen door te geven aan het betreffende bestuur, de API (aanspreekpunt integriteit), de medische of ethische commissie.

2

- Men gaat op een verantwoordelijke manier om met alcohol, in het bijzonder in het bijzijn van minderjarigen. Alleszins is steeds de geldende regelgeving omtrent alcohol(gebruik) van toepassing. Drugs zijn te allen tijde verboden.
- Men kent en handelt naar de regels en de richtlijnen, informeert de sporter, officials, begeleiders, ... erover (door ze bv. te laten deelnemen aan informatiemomenten) en wijst anderen hier zo nodig op.
- Men heeft een voorbeeldfunctie voor anderen en vermijdt gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Iedereen gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van krenkende en/of beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps of internet, of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- Men respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Men neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, wordt dit onmiddellijk gemeld aan de leden van het betreffende bestuur.
- Men gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Er wordt nooit informatie beschikbaar gesteld aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen.
- Men respecteert de grenzen van elkaar en bewaakt de eigen grenzen. Men mengt zich niet onnodig in het persoonlijke leven van de andere en men maakt, indien nodig, naar de andere toe duidelijk wat wel of niet kan.
- Men gaat vertrouwelijk en zorgvuldig om met en maakt geen misbruik van alle verkregen persoonlijke info (gsm-nummer, emailadres, e-mails, ...) en beeldmateriaal (foto, video, ...), vooral met betrekking tot het verspreiden, gebruiken, opslaan of verwerken ervan, in het bijzonder via sociale media of andere digitale platformen.
- Men is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende zijn/haar aanstelling binnen de sportorganisatie, indien hiernaar gevraagd

wordt. Men tracht te komen tot een situatie waarin de sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn.

- Indien er in bepaalde functies een machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid zou zijn, wordt deze positie niet misbruikt. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de organisatie en niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen, zeker wanneer deze informatie vertrouwelijk is.
- Clubbestuurders voorkomen belangenvermenging of de schijn van belangenvermenging. Zij vervullen geen bezoldigde of onbezoldigde nevenfuncties die in strijd zijn, of kunnen zijn met hun functie en gaan geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met hun functie. Ze zijn transparant inzake financiële belangen in andere organisaties en nevenfuncties. Ze voorkomen bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.
- Men heeft het nodige respect voor de inzet van anderen voor de sport, in het bijzonder voor de vrijwilligers.

III. SPECIFIEKE BEPALINGEN OMTRENT SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

4

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de sporter, die te allen tijde dient te worden gerespecteerd.

- Men **neemt (meldingen van) onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag ernstig**.
  - Men spant zich in om het onderwerp integriteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken en te houden. Er wordt gezorgd voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag en men stimuleert het melden ervan. Er worden maximaal maatregelen genomen om te vermijden dat er een gelegenheid ontstaat voor seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het bestuur treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen in dit verband door sporters, begeleiders, clubbestuurders en anderen.
- Men **maakt zich in geen geval schuldig aan seksueel grensoverschrijdend gedrag**, noch zal men anderen daartoe aanmoedigen.
  - Men zal zo mogelijk door feitelijke interventie een klaarblijkelijke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag, waarvan hij/zij getuige is of waarvan hij/zij op de hoogte

wordt gesteld of getuige van is, onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.

- Men zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. Men zal zich onthouden van seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
  - Men houdt rekening met wat de andere als seksueel grensoverschrijdend ervaart of zou kunnen ervaren (bijvoorbeeld iemand naar zich toe trekken om te kussen bij begroeting en afscheid, zich tegen de sporter aandrukken en andere ongewenste aanrakingen).
  - Men mag als meerderjarige in geen geval ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 16 jaar).
  - De sportbegeleider zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn.
- Men zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij de (federatie-)API of het bestuur. Sporters of begeleiders mogen niet ontmoedigd of belet worden om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag. Melding of klacht kan via mail of telefoon naar datisnietoke@paardensport.vlaanderen of 09/274 10 45 / 09/274 10 48.
  - Men zal zich ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. Tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen wordt er **gereserveerd** en met **respect** omgegaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal men:
    - zich niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof hij/zij alleen en ongezien is.
    - de sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit de

begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.

- de sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- Men zal zich **onthouden van elke vorm van seksueel of emotioneel machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal er:
  - geen dwang uitgeoefend worden of op enigerlei wijze misbruik gemaakt worden van het machtsverschil dat bestaat met de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden.
  - geen (im)materiële voordelen of vergoedingen gegeven worden met de kennelijke bedoeling (seksuele) tegenprestaties te vragen.
- Men zal meewerken aan het intern/extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. De betrokkene zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.